

ASKOM 19

Alminnelige kontraktsbestemmelser for kranarbeid

Utarbeidet med basis i ASKOM 09 – et samarbeid mellom Kranutleierens Landsforening og Svenska Mobilkranforeningen

ASKOM 19 gjelder for medlemmer av Kranutleierens Landsforening der medlemmet har vist til den i forbindelse med inngåelsen av Avtalen - eller har opplyst i kommunikasjon med Oppdragsgiver - herunder som informasjon i signaturfeltet i e-poster - at den gjelder for alle Arbeider han forestår.

I den grad Utleier har vist til både ASKOM 19 og sine egne leievilkår i Avtalen, går Utleierens egne leievilkår foran i tilfelle motstrid.

I den grad Oppdragsgiver viser til egne avtalevilkår, gjelder allikevel ASKOM 19 med mindre Utleier eksplisitt har akseptert at ASKOM 19 ikke gjelder.

Med mindre annet er uttrykkelig avtalt er Utleieren utelukkende en leverandør og hans leveringer omfattes ikke av det regelverket som måtte gjelde for Oppdragsgiverens underentreprenører med mindre det er uttrykkelig avtalt.

1. DEFINISJONER.

I disse bestemmelser forstås med:

1.1 Avtale/Kontrakt:

En avtale (muntlig eller underskrevet kontrakt, formelt omforent møteprotokoll, bestillingsdokument, ordrebekreftelse, tilbud/aksept e.l.) om utførelse/levering av Arbeid, herunder avtale om utleie, jfr pkt 1.4.

1.2 Oppdragsgiver/leietaker:

Den part som har bestilt arbeid/oppdrag og/eller som skriftlig har påtatt seg betalingsansvaret for oppdraget.

1.3 Utleier/Leverandør/Kranutleier:

Den part som har påtatt seg å levere/utføre oppdragsgiverens bestilling.

1.4 Arbeid/Leveranse:

Det arbeid/leveranse, herunder utleie, som Utleieren skal levere.

1.5 Måneds-/Dags-/Timearbeid:

Avtale om å utføre arbeid i henhold til enhetspris knyttet opp til tid/periode.

1.6 Fast Pris

Avtale om at et fast definert Arbeid skal utføres til omforent fast pris.

1.7 Tilleggsarbeid:

Arbeid utover det opprinnelig bestilte.

1.8 Pris:

Alle priser angis eksklusiv merverdiavgift.

1.9 Vanlig arbeidstid

7,5 timer innenfor tidsrommet mandag til fredag kl 07.00 til 16.00 på virkedager

1.10 Virkedager

Mandag til fredag med mindre de utgjør offentlig høytidsdag og følgelig er alminnelig fridag.

1.11 Fundament

Underlag for stasjonær kran, herunder underlag for kranbane samt konstruksjon for forankring av stag m.v.

1.12 Montasjearbeid

Alt arbeid knyttet til montering, demontering, høyning, flytting, transport, endring o.l. av så vel stasjonær som mobil kran.

1.13 Overlevering

Det tidspunkt hvor stasjonær kran er ferdig montert i henhold til ordrebekreftelse og kan tas i bruk av leietaker – og ansvaret for kranen går over på Oppdragsgiver.

2. **GENERELLE BESTEMMELSER** -

2.1 Bestemmelsene i ASKOM 19 gjelder uten endringer eller tillegg med mindre slike endringer og tillegg er skriftlig avtalt mellom partene. I den grad partene har inngått annen avtale gjelder denne avtalen så langt den andre avtalen ikke regulerer forholdet.

2.2 Skriftlig tilbudte priser og kontraktsvilkår, herunder anbud, er bindende i 30 — tretti — dager om intet annet særskilt avtales eller fremgår av tilbudet, eller til det trekkes tilbake før det er akseptert.

2.3 Dersom oppdraget fordrer opplæring av Utleierens personell utover det som er lovpålagt for å utføre arbeidet, og dette ikke var åpenbart da avtalen om arbeidet ble inngått, er Utleieren berettiget til å kreve dekket nødvendige opplæringskostnader av oppdragsgiveren, herunder utgifter til lønn og tilleggskostnader som i den anledning måtte påløpe for Utleier. Utleier kan ikke holdes ansvarlig for forsinkelser i den tid opplæring foregår.

2.4 Ved bortfall av inngått Avtale om Arbeid som skyldes Oppdragsgiver, direkte eller indirekte, skal han holde Utleier skadesløs for ethvert tap denne påføres som følge av bortfallet med mindre annet er regulert her eller i egen skriftlig avtale. Oppdragsgiver kan ikke frigjøre seg fra ansvar ved å hevde at Utleier ikke har utvist tilstrekkelig aktivitet for å skaffe alternativ utleie

3 **LEIEVILKÅR UTEN FAST PRIS FOR UTFØRING AV AVTALT ARBEID**

3.1 Ved alle oppdrag hvor der ikke er inngått særskilt avtale om Fast Pris for Arbeidet, skal betaling beregnes etter medgått tid.

3.2 Med mindre annet er avtalt, herunder at det spesifikt fremgår i ordrebekreftelse eller annet, gjelder de priser Utleieren fastsetter. I den grad Oppdragsgiveren reduserer angitt/estimert tid for Arbeidet, og avtalt enhetspris knyttet opp til estimert tid, er

Utleieren berettiget til å endre avtalt sats til en sats som han kan påvise at han har benyttet i forhold som kan sammenliknes med ny varighet av Arbeidet.

Utleieren har også rett til regulering av pris dersom det, etter at Avtalen ble inngått, blir klart at det er nødvendig med annet/mer utstyr- herunder større kran, og/eller personell enn det som informasjon tilsa på avtaletidspunktet, og dette skyldes mangelfull informasjon fra Oppdragsgiveren da Avtalen ble inngått.

Utleieren er ikke ansvarlig for forsinkelser som følger av at det må fremskaffes annet utstyr for å utføre arbeidet, herunder om han i tilfellet derfor må frasi seg oppdraget.

3.3 Oppgitt enhetspris omfatter:

- a) Arbeid på anleggsstedet med avtalt kran og standard utstyr som kan fraktes på kranen.
- b) Lønnskostnader for personell, herunder kranfører (Gjelder mobilkran med mindre annet er avtalt). Dersom arbeidet nødvendiggjør arbeid utover vanlig arbeidstid, og dette ikke var forutsatt da avtalen ble inngått, er Utleier berettiget til å kreve dekket merkostnaden ved dette.
- c) Ordinært drivstoff og smøring.

3.4 Kostnader som ikke er listet under pkt. 3.3 belastes i tillegg med mindre annet er særskilt avtalt mellom partene. Dette gjelder kostnader som – men ikke begrenset til:

- a) Transport av utstyr, lasting/lossing av nødvendig utstyr ut over det som transporteres på kranen, herunder, men ikke begrenset til, særskilt transport av motvekker.
- b) særskilt bestilt utstyr, eller nødvendig spesialutstyr for å utføre oppdraget, og transport av dette
- c) eventuelt eskorte og ekstra mannskap til å utføre arbeidet, samt arbeid med dispensasjonssøknader, tillatelser o.l.
- d) lønnstillegg for mannskap som følger av forhold som overtidstillegg, skifttillegg, kurs, kost og losji og reisekostnader
- e) riggerutgifter

3.5 Leietiden regnes fra det tidspunkt kranen (med utstyr) forlater Utleierens depot eller annen avtalt plass, og til kranen er tilbake på samme sted eller annen avtalt plass.

Dette innebærer at leie løper i den tiden det tar å rigge kran for Arbeidet, og selv om kranen ikke er i bruk på anleggsstedet.

Oppdragsgiver må sørge for at det er tilstrekkelig plass på anleggsstedet for rigging av kran.

Påbegynt time regnes som hel time. Minste leietid er 3 timer. Det gjøres ikke fradrag i leien for ventetid grunnet forsinkelser og/eller hindringer som ikke skyldes Utleieren, herunder, men ikke begrenset til, forsinkelser som skyldes værmessige forhold, trafikale forhold som ikke med rimelighet kan forutses samt nødvendig skifte av utstyr.

4. LEIEVILKÅR MED FAST PRIS FOR UTFØRING AV AVTALT ARBEID

- 4.1 Arbeid avtales med oppstarts- og avslutningstidspunkt. I den utstrekning Arbeid ikke er utført innen avtalt eller forutsatt tidsramme, og dette skyldes forhold som ikke kan belastet Utleier, er Utleier uansett berettiget til å avvikle leieforhold på forutsatt tidspunkt uten ansvar for seg.

Dersom Oppdragsgiver krever at leieforholdet skal fortsette, herunder med referanse til uenighet om ansvaret for forsinkelse, er Utleier berettiget til å kreve oppgjort et vederlag som foruten å dekke alminnelig leie for utstyret, også vil dekke det tap/kostnader/ansvar Utleier påføres ved at utstyr ikke gjøres tilgjengelig for annet avtalt oppdrag. Oppdragsgiver har i slikt tilfelle adgang til å kreve vederlaget tilbakeført dersom det rettskraftig fastsettes at forsinkelsen skyldes Utleier.

Med mindre annet er spesifikt avtalt, omfatter ikke avtale om Fast Pris kostnader forbundet med de klargjørings- og leveringsplikter som Avtalen pålegger Oppdragsgiver.

- 4.2 Ved avtale om at Arbeidet skal utføres til fast pris, er Utleieren berettiget til mervederlag i den utstrekning det, etter at avtalen er inngått, blir klart at det er nødvendig med annet/mer utstyr og/eller personell og/eller økt tidsforbruk, enn det som oppdragsgiverens informasjon tilsa på avtaletidspunktet, eller det oppstår uventede hendinger som Utleieren ikke kan lastes for, herunder, men ikke begrenset til, ventetid som følger av værmessige forhold og/eller trafikale forhold som han med rimelighet ikke kunne forutse.

Det samme gjelder dersom arbeidet blir forsinket av den mertid som måtte påløpe ved at oppdragsgiver krever annen HMS-dokumentasjon enn den Utleieren har i egne rutiner, manglende rigg- og lagringsplass for utstyr, manglende fundamentbekreftelse der det kreves o.l.

Mervederlag beregnes etter reglene om enhetspris i pkt. 3. Utleieren skal varsle oppdragsgiver om mervederlag så snart han selv blir kjent med de forhold som utløser mervederlaget.

- 4.3 Leiepriser er basert på ettskifts bruk (inntil 12 timer pr dag). Ved to skifts bruk økes leien med 80% med mindre annet er avtalt.

Drift utover Virkedager må avtales med Utleier på forhånd.

- 4.4 Avtalt leie omfatter ikke etablering av fundament for montering av utstyr, fremføring av ledninger, kabler o.l. samt monteringer, eller nedmontering av slikt, herunder etablering av inn- og uttrillingsramper som Utleier anser nødvendige.

Med mindre annet er avtalt omfatter utleie av stasjonære kraner heller ikke kranfører.

5. OPPDRAGSGIVERENS ANSVAR OG OPPLYSNINGSPLIKT

- 5.1 Oppdragsgiveren skal i god tid før arbeidet starter gi Utleieren all informasjon som er nødvendig for planlegging og gjennomføring av arbeidet. Oppdragsgiveren er ansvarlig for at opplysningene er fullstendige og korrekte. Følgende informasjon må alltid gis av oppdragsgiveren:
- a) Oppdragsgiverens navn, adresse, telefon, telefaks, e-postadresse, eventuelt prosjektnummer og annen informasjon om oppdraget som oppdragsgiveren mener Utleieren har behov for. Dersom fakturaadressen er en annen enn oppdragsgiverens adresse, skal fakturaadresse angis særskilt. Oppdragsgiver er alltid ansvarlig for betaling til Utleieren.
  - b) Det sted arbeidet skal utføres, rigg- og opplastingsplass, plass for plassering av kran(er) og avlastingssted.
  - c) Godsets art, verdi, vekt, mål, stroppepunkter, tyngdepunkt, eventuelle løftetegninger, løftehøyde, og annet som han anser vesentlig for arbeidets utførelse. Oppdragsgiver er alltid ansvarlig for at angitte stroppepunkter og fastmonterte løfteører er tilfredsstillende plassert og har tilfredsstillende styrke.
  - d) Tidspunkt for arbeidets utførelse.
  - e) Oppdragsgiver har selv ansvar for å forsikre godset som skal løftes. Dersom det kreves særskilte forsikringer fra Utleierens side skal det avtales særskilt.
  - f) Om det foreligger hindringer, risiki eller spesielle forhold så som ledninger, herunder i luftstrekk, kabler, bommer, broer eller trange passasjer, kulverter, grøfter og annet.
  - g) Om det er behov for særskilt utstyr, hjelpemann, signalmann eller annet tilleggsarbeid.
  - h) Samordningsansvarlig person og ordensregler som gjelder for arbeidsplassen.
- 5.2 Med mindre annet er skriftlig bekreftet av Utleieren, er Oppdragsgiver ansvarlig for at veier, løfte-, rigg- og oppstillingsplasser er fremkommelige og har tilstrekkelig størrelse og bæreevne, og for øvrig er trygge, tjenlige og brukelige for Arbeidets utførelse. På forespørsel fra Oppdragsgiveren skal Utleieren gi opplysninger om kranens arbeidsområde, akseltrykk, støttebenstrykk, totalvekt, høyde og maksimal løftehøyde.

I forhold som forutsetter bygging av fundament (gjelder særlig for stasjonære kraner), har Oppdragsgiver ansvar for fundamentets beregning, konstruksjon, utførelse, styrke, stabilitet m.v. basert på Utleiers belastningsspesifikasjoner og krav til fysisk utforming.

Utleier starter ikke opp sitt monteringsarbeid før Oppdragsgiver har undertegnet Utleiers skjema for fundamentbekreftelse der det kreves. Utleier er imidlertid berettiget til å kreve leie fra forutsatt tidspunkt.

- 5.3 Oppdragsgiveren skal påse at alle nødvendige tillatelser og beregninger for arbeidets gjennomføring, herunder løfteradius, foreligger før arbeidet tar til, herunder at belastning av bygningsdeler og konstruksjoner som påvirkes av arbeidet er beregnet.
- 5.4 Oppdragsgiveren er ansvarlig for at det som skal løftes er forsvarlig emballert, beskyttet mot vær og vind og annet slik at det tåler løftet. Skulle Utleieren finne at disse forholdene ikke er tilfredsstillende, har han rett, men ingen plikt, til for oppdragsgiverens regning å foreta de tiltak han finner nødvendig.
- 5.5 Ved utleie av stasjonære kraner stiller Oppdragsgiver med kranfører som er sertifisert for arbeidet med mindre annet er avtalt. Dersom oppdraget tilsier bruk av hjelpemannskap, assistanse til stropping, lastsikring eller som signalmann, og intet annet er skriftlig avtalt med Utleieren, plikter Oppdragsgiver å sørge for slikt tilgjengelig personale, og at disse innehar de nødvendige kvalifikasjoner for det arbeid de skal utføre
- 5.6 Oppdragsgiver skal holde fri toalett, spise-, skifte- og vaskebrakke for Utleierens ansatte.
- 5.7 Med mindre annet er skriftlig avtalt er Oppdragsgiveren erstatningsansvarlig for enhver skade og enhver merutgift som måtte oppstå for Utleieren på grunn av manglende, uriktige, ufullstendige eller unøyaktige opplysninger som oppdragsgiveren er pliktig til å gi etter bestemmelsen i dette kapittelet (5.1 — 5.7).

Utleieren har rett til, - uten at han overtar ansvaret ved **ikke** å gjøre det -, å avbryte arbeidet dersom han finner at det ikke forsvarlig kan utføres. Oppdragsgiveren skal i slikt tilfelle dekke det tap/kostnader avbrytelsen påfører Utleieren, herunder tap som følge av at kranen blir uvirksom inntil den kan settes i annet arbeid, og for skader som i slik forbindelse måtte bli påført Utleierens utstyr og/eller personell. Ved vesentlige avvik kan Utleieren dertil heve kontrakten.

6. UTLEIERENS FORPLIKTELSER

6.1 Utleieren har ansvaret for:

- a) at kranarbeidet utføres på fagmessig måte (der Utleier leverer kranfører)

- b) at kran med dertil hørende utrustning er i god stand, og i overensstemmelse med gjeldende sikkerhetskrav
- c) at kranen håndteres av kyndig personell med alle nødvendige sertifikater/tillatelser (der Utleier leverer kranfører)
- d) at det foreligger gyldige sertifikater for kranen
- e) at det utføres sikkerhetsanalyser/SJA (Sikker Jobb Analyse) i henhold til forskrifter før arbeid settes i gang.

7. BETALINGSVILKÅR

7.1 Utleier fakturerer i henhold til egne faktureringsrutiner.

Utleier er berettiget til å forskuddsfakturere. I den grad et leieforhold er inngått for mer enn 2 måneder, eller en leietid er estimert i minst tilsvarende tid, er Utleier berettiget til å kreve, med 14 dagers frist, at Oppdragsgiver stiller bankgaranti til sikring av rett betalingsoppfyllelse før arbeidet tar til selv om krav om bankgaranti ikke er inntatt i ordrebekreftelse eller Avtalen.

Ved mislighold av en faktura med mer enn 14 dager forfaller samtlige utstedte fakturer til betaling umiddelbart selv om forfallstidspunkt på det tidspunktet ikke har inntrådt.

Ved for sen betaling svares renter i henhold forsinkelsesrenteloven om ikke annet er særskilt avtalt.

8. AVBESTILLING

8.1 Dersom Oppdragsgiveren avbestiller Arbeid med mobilkran som er avtalt med enhetspris etter medgått tid før kranen har startet reisen til oppdragsstedet, har Utleieren rett til en godtgjørelse på 10% av oppdragets antatte fakturaverdi, dog minst kr. 7 500,00.

Dersom oppdraget avbestilles, men arbeidet deretter likevel gjennomføres av en annen Utleier, eller av oppdragsgiveren selv, innen 30 dager etter avbestillingen, har Utleieren rett til fullt oppgjør i henhold til Avtalen. Erstatningen settes ikke i noe tilfelle lavere enn kr. 15.000,00.

Arbeid kan ikke avbestilles etter at kranen har startet reisen til anleggsstedet.

8.2 Dersom Oppdragsgiveren avbestiller Arbeid som er avtalt med Fast Pris innen 1 måned før avtalt oppstart, er Utleier berettiget til et vederlag tilsvarende 2 måneders leie.

9. HEVING

- 9.1 Utleier er berettiget til å heve avtalen uten forutgående varsel til Oppdragsgiveren dersom Oppdragsgiver grovt misligholder sin plikter etter denne avtalen, herunder at han:
- a) ikke oppfyller sin opplysningsplikt etter pkt. 5 innen 10 dager før arbeidets forutsatte oppstartstidspunkt, hvis ikke annet er avtalt. Tilsvarende gjelder om de avgitte opplysninger er feilaktige – eller på noen måte vesentlig bryter avtalte betingelser.
  - b) under det pågående arbeid unnlater i rett tid å oppfylle sine betalingsforpliktelser, innstiller sine betalinger eller det er kjent at han har betalingsproblemer, begjærer gjeldsforhandling, blir begjært konkurs og unnlater uten opphold å stille garanti på Utleierens forlangende, eller vesentlig tilsidesetter andre forpliktelser etter inngått avtale.
  - c) bryter sikkerhetsregler eller på annen måte foretar, eller unnlater å foreta, handlinger som medfører risiko på personell eller utstyr, kan Utleieren straks heve kontrakten
- 9.2 Ved heving grunnet oppdragsgiverens forhold kan Utleieren kreve at Oppdragsgiveren betaler leie i forutsatt leietid samt dekker Utleierens tidsbruk og utgifter som foranlediges av Oppdragsgiverens mislighold.
- 9.3 Oppdragsgiver er berettiget til å heve avtalen dersom Utleier grovt misligholder sine plikter etter denne avtalen, og ikke har reparert misligholdet innen 14 dager etter at forholdet er påpekt av Oppdragsgiver. Ved heving er Utleierens ansvar begrenset til den direkte skade misligholdet har utløst.

Ved heving av Oppdragsgiver skal Utleier uten opphold hente utstyr som måtte være plassert på Oppdragsgivers anlegg.

10. ANSVAR

- 10.1 Utleieren svarer ikke for tap på grunn av forsinkelse med mindre det er særskilt skriftlig avtalt, eller han har utvist forsett eller grov uaktsomhet og de alminnelige krav om årsakssammenheng er oppfylt.
- 10.2 Utleieren er uten særskilt avtale ikke ansvarlig overfor Oppdragsgiveren for skader han påfører denne under gjennomføring av arbeidet, direkte, indirekte eller som følgeskade, herunder på gods som henger i løftebånd, med mindre han eller noen som handler for ham, har utvist forsett eller grov uaktsomhet og dette er årsaken til den forvoldte skade.

- 10.3 Dersom oppdraget er avhengig av signalmann og/eller andre hjelpemenn fra Oppdragsgiver, er Utleier ikke ansvarlig for skader som oppstår på grunn av mangelfull lastsikring, feilstopping, uriktig, ufullstendig og/eller uklart signalgivning. Utleier har heller ikke ansvar for andre skader disse ved sin handling forårsaker.
- 10.4 Det forutsettes at Oppdragsgiver forsikrer gods som skal løftes. Uten særskilt avtale er ethvert erstatningsansvar Utleier har overfor Oppdragsgiver for skade som Utleier påfører uansett begrenset til kr. 500 000,00 pr. skade. Hvor flere skadetilfeller kan henføres til samme skadeårsak regnes dette som en skade.
- 10.5 Utleieren har intet ansvar for skader etter forurensningsloven, med mindre skaden skyldes at han har forvoldt skaden forsettlig. Om Utleieren blir holdt ansvarlig av tredjemann for slike forhold, skal oppdragsgiver holde han skadesløs, herunder for eventuelle følgeskader.

11. FRITAKSGRUNNER — FORCE MAJEURE

Dersom kontrakten hindres eller blir uforholdsmessig byrdefull å fullføre av årsaker som ligger utenfor Utleierens kontroll, så som arbeidskonflikt, driftsavbrudd, maskinhavari, værhindringer, brann, ulykke, krig, terroranslag, naturkatastrofe, offentlige restriksjoner, unnlatelser eller påbud, valutarestriksjoner, oppstand eller

opprør, knapphet på varer, innskrenkninger i tilførsel av drivstoff, feil ved eller forsinket levering, feil ved beskrivelse, utførelse, materialer, utstyr m.m. og for øvrig andre omstendigheter som fritar oppfyllelse etter reglene om force majeure, bortfaller partenes rettigheter og plikter etter avtalen i den tiden forholdet vedvarer.

- 11.2 Den part som vil påberope seg fritaksgrunner etter pkt. 11.1 er pliktig til uten opphold å underrette den annen part om det forhold han påberoper seg, likeså skal han varsle den annen part så snart omstendigheten opphører.
- 11.3 Oppstår en situasjon som beskrevet i pkt. 11.1, og forholdet vedvarer i mer enn 30 dager, har begge parter rett til å heve kontrakten uten ansvar. Heving skal i så fall skje skriftlig.

12. FORSIKRINGER

- 12.1 Utleieren er pliktig til på egen bekostning å sørge for slik forsikring som er pålagt i lov eller offentlig forskrift.
- 12.2 Dersom Oppdragsgiveren ønsker særskilt forsikring tegnet av Utleier må dette avtales særskilt. I så fall inngår forsikringsvilkårene som en del av avtalen mellom partene. Kostnadene vedrørende slik forsikring belastes oppdragsgiver som et tillegg til den pris som ellers er avtalt.

Utleier oppfordrer Oppdragsgiver til å tegne forsikring for alt/alle forhold som Utleier ikke har ansvar for.

- 12.3 I den grad utstyr leies ut uten kranfører plikter Oppdragsgiver å holde Utleiers utstyr forsikret med Utleier som begunstiget i forsikringsavtalen fra Overlevering. Forsikringspolisen skal leveres Utleieren.

13. TVISTER

- 13.1 Eventuelle tvister som gjelder disse kontraktsbestemmelser skal løses for de alminnelige domstoler med mindre begge parter skriftlig aksepterer voldgiftsbehandling.
- 13.2 Tvister løses etter gjeldende nasjonal rett i det land Utleier har sitt hovedkontor og Utleiers verneting vedtas som behandlingssted.

*****